

LAIŠVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisve, Inc.

Established April 5, 1911

Every day except Sundays, Mondays and Holidays
110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19, N. Y.

President JOHN GRUBAS; Sec.-Treasurer, WILLIAM CHAPELIS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	\$8.00	Canada and Brazil, per year	\$9.00
United States, per 6 months	\$4.50	Canada and Brazil, 6 months	\$5.00
Queens Co., per year	\$9.00	Foreign countries, per year	\$10.00
Queens Co., per 6 months	\$5.00	Foreign countries, 6 months	\$5.50

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y.
under the Act of March 3, 1879

Išniekinimas laisvės ir žmoniškumo

TAIP ŠIANDIEN yra apibūdinamas Jungtinių Valstijų Apeliacijų Teismo atmetimas "National Guardian" redaktoriaus Cedric Belfrage apeliacijos.

Už ką ir kodėl norima Belfrage išdeportuoti? Už tai, kad jis yra pažangus savitraščio redaktorius. Už tai, kad jis nesibijo kalbėti tiesą. Jokia kriminališko prasižengimo jis nėra papildęs. Persekiojamas, laikomas kalėjime, norimas išdeportuoti tik dėl idėjų ir įsitikinimų.

Imigracijos komisijonierius Joseph M. Swing liepos 1 d. pasakė: "Belfrage laikomas kalėjime todėl, kad jo politiniai įsitikinimai yra susieti su visapasauline konspiracija sunaikinti laisvąjį pasaulį." Matote, ne už tai net, kad Belfrage įsitikinimai būtų susieti su "konspiracija sunaikinti Jungtines Valstijas," bet jau "visą laisvąjį pasaulį!" Ar ne juokinga. Belfrage skiriamas išdeportavimui į Angliją, kuri juk irgi yra tokia pat dalimi "laisvojo pasaulio", kaip ir Jungtinės Valstijos.

Tas tik parodo, kokia absurdiška ir neteisinga yra visa šita procedūra. Milijonai ir milijonai amerikiečių, piliečių, yra tokių pat įsitikinimų, kaip ir Belfrage, būtent: kad tiek Amerikoje, tiek visame kapitalistiniame pasaulyje nėra viskas tvarkoje, nėra viskas ideališka, kad daug kas galėtų ir turėtų būti daug geriau. Pav., milijonai amerikiečių yra įsitikinę, kad šaltajam karui turi ateiti galas, kad galima ir būtinai reikalinga išvengti naujo pasaulinio karo. Jie ne tik taip mano, bet ir darbuojasi, kad karo pavojus būtų pašalintas, kad pasaulyje sukletėtų visuotina taika.

Vadovaujantis komisijonieriaus Swing filosofija, visi tie milijonai amerikiečių taip pat turėtų būti kur nors iš Amerikos išdeportuoti. Jie irgi yra "dalimi pasaulinės konspiracijos prieš visą laisvąjį pasaulį."

Belfrage advokatai sako, kad jie kreipsis į Aukščiausią Teismą. Ten reikalaus, kad Apeliacijų Teismo nuosprendis būtų panaikintas ir kad "National Guardian" redaktoriaus būtų paliktas ramybėje. Bet, aišku, kreipimasis į Aukščiausią Teismą susietas su didelėmis išlaidomis. Pažangioji visuomenė, kuriai rūpi Amerikos gerovė, garbė ir laisvė, rūpinsis lėšų sukėlimu. Čia yra reikalas ne vieno Belfrage, bet visų žmonių, kurie nenori, kad demokratinė Amerika pavirstų makartistine Amerika.

Tyrinėjimas iki dugno

PREZIDENTAS EISENHOWERIS ir visa vyriausybė labai norėtų, kad visa Amerika pamirštų Dixon-Yates skandalą. Bet Kongrese demokratai žada taip lengvai nepasiduoti. Jie sako, kad šioje byloje yra įvelta daug aukštųjų žmonių, kurie dalyvavo suokalbyje sunaikinti TVA (Tennessee Valley Authority) projektą, paaukojant jį privatiškų kapitalistų grupei. Vyriausybės skubiai padarytas su tais kapitalistais kontraktas, nelaukiant kongresinių komisijų patikrinimo ir užgavimo, dar pridėdant iš valstybės išdo tiems kapitalistams šimtus milijonų dolerių, neturi jokio pateisinimo. Jie surado, kad iš paties Baltojo Namų buvo atėję įsakymai užgniaužti Dixon-Yates skandalo tyrinėjimą. Jie sako, kad šis skandalas yra dar platesnio masto už anų senų, taip pat republikonų viešpatavimo, laikų Teapot Dome skandalą.

Todėl jokių būdu tyrinėjimas neturėtų būti nutrauktas. Jis turi eiti iki pat dugno. Panaikinimas kontrakto su Dixon ir Yates dar neužbaigia reikalo. Visi raketieriai, kurie buvo prie šio suokalbio pirštus prikišę, turėtų būti atidengti ir išaiškinti.

Bet, žinoma, ar demokratai savo pažadus tyrinėjimą tęsti ištesės?

Ar bus žmoniškesnis?

JAU ĮVYKO TAI, ko buvo tikėtasi: Sveikatos, Apšvietos ir Gerovės departamento sekretorė Mrs. Hobby rezignavo. Jos vieton prezidentas jau paskyrė Ildo sekretoriaus pavaduotoją Mr. Folsom. Labai iškilmingai skelbiama, kad Mr. Folsom buvo vienas iš tų, kurie dar Roosevelt prezidentavimo laikais, 1934 metais, pagamino Social Security aktą. Todėl, girdi, jis supranta liaudies reikalus.

Gerai būtų, kad jis juos suprastų, — suprastų geriau, negu juos suprato Mrs. Hobby. Savo nesupratimą liaudies reikalų Mrs. Hobby puikiai įrodė poelgiu su Salk čiepių programa. Ji buvo viena iš tų, kurie sakė, kad federalinė valdžia turi kuomažiausia kištis į tokį reikalą. Ji priešinosi tai nuomonei, kad valdžia turi paimti į savo rankas visą projektą ir planuoti praveisti gyvenimą. O kadangi Mrs. Hobby sėdėjo tokioje atsakomojoje vietoje, tai, suprantama, jos nusistatymas labai daug veikė ir faktinai sužlugdė visą čiepijų programą. Visas dalykas pavirto skandalu.

Prezidentas su dideliu apgailėstaviu priėmė Mrs. Hobby rezignaciją, bet Amerikos žmonės neišlėis nė vienos sąsoros dėl jos pasitraukimo.

KAS KĄ RAŠO IR SAKO

Kvailos propagandos liūdni rezultatai

Amerikos bibliotekų lentynos lūžta nuo knygų apie komunizmą. Ką jau bekalbėti apie straipsnių straipsnius komercinėje spaudoje. Prie to dar pridėkime radiją ir televiziją. Na, o kur šimtai pasakytų apie komunizmą prakalbų ir pamokslų! Ir tai eina ir eina metai iš metų, diena iš dienos be mažiausios pertraukos.

Bet kokie gi rezultatai? Ką Amerikos žmonės žino iš esmės, pamatiniai?

Well, tegu apie tai kalba N. Y. Times buvęs Maskvoje korespondentas Harrison E. Salisbury, autorius knygos "American in Russia," neseniai išėjusios svietan. Recenzuodamas net dvi knygas, žiomis dienomis išėjusias iš spaudos to paties autoriaus Richard M. Ketchum — viena pavadinta "What is Democracy?" o kita "What is Communism?" (The N. Y. Times Book Review, July 10th), Salisbury rašo:

"Vienas didžiausių mūsų laikų poreikių yra geresnis visuomeniškas supratimas apie tą fenomeną, kurią dėl parankumo, mes vadiname 'komunizmu.' Atsižvelgiant į laikraščių kolonas ir radijo televizijos valandas, pašvęstas aiškinimui 'komunizmo,' jūs galite pamatyti, kad jis, komunizmas' jau yra padengtas iš visų galimų pusių. Bet bile kas, kuris nors paviršutiniškai pažiūrį ir tai, ką mes žinome apie komunizmą — jį ką jis tik, kaip jis veikia, kur jis prasidėjo, kur link jis eina — tuojau suras, kad švelniausiai pasakius, viešpatauja konfusija (maišatis), taip pat ir ignorancija."

"Is tikrųjų retas yra asmuo, kuris turi nors kokį aiškų supratimą apie sekme ty įvykių, kurie privedė prie bolševikų paėmimo galios Rusijoje. Ne kiek daugiau žmonių teturi aiškų supratimą tu žingsnių, kurie privedė komunistus Kinijoje orie krašto kontrole."

Tai labai svarbus prisipažinimas ir pripažinimas: nepaisant didžiausių kalnų propagandos, tik retas kuris amerikietis šiandien turi šioki toki aiškesnį supratimą apie komunizmą.

Kodėl? Nors Salisbury nepasako, bet turėtų būti kiekvienam savo protu gyvenančiam žmogui aišku: todėl, kad tos knygos ir tie laikraščiai, tas radijas ir ta televizija, neturi nė mažiausio tikslo savo skaitytojams ir klausytojams pasakyti tiesą apie komunizmą. Su mažiausia ir rečiausia išimtimi, visi tie straipsniai ir visos tos kalbos pašvęstos kraipymui tiesos, šmeižimui ir niekinimui ne tik tai, kas dedasi socialistiniuose kraštuose, bet ir tai, kas šiandien, kaip Salisbury sako, priimta vadinti komunizmu.

Tai juk patvirtina, sprendžiant iš Salisbury recenzijų, ir minėtos dvi knygos. Jau net Salisbury tebisį jų autoriaus siaraprotišku Mr. Petchum į savo knygą "What is Communism," girdi, yra sudėjęs viską, ką atsiminė ir sučiuopo priešinga, negatyvu.

Ar perskaitęs tokia knygą apie komunizmą ameri-

kietis apsišvies, gaus nors paviršutinį supratimą? Ne, negaus. Jis tik bus suvedžiotas ir apgautas. Jis bus apatamsintas, o ne apšviestas. Gerai, kad Mr. Salisbury nusiskundžia tokią padėtimi. Bet gaila, kad ir jis su savo kūriniu "American in Russia" nemažai prisidėjo prie iškraipymo tiesos ir faktų apie komunizmą, — prisidėjo prie padidindimo to maišacio ir tos ignorancijos.

JUOKINS PASAULI, O NIEKINS PATYS SAVE

Šiuo tarpu Brazilijos sostinėje Rio de Janeiro eina taip vadinamas "Eucharistinis Kongresas," kuriam, kaip praneša Brazilijos spauda, bus suvaindintas sekamas cirkas:

"Viena iš labiausiai išpūdingų liturginių apeigų Eucharistiniame Kongrese bus Kryžiaus Kelių eji-mas už Tylos Bažnyčią, vad. už krikščionis, kurie gyvena už geležinės uždangos, kur Bažnyčia yra nutildyta, kankinama ir atskirta nuo savojo Vikaro — Šv. Tėvo. Liepos 22 dieną atkirstųjų ir supančiųjų brolių intencija melsis visi maldininkai. Tą dieną 19 val. užges Kongreso aikštėje visos šviesos, paliks tik 28 didelės žvakės, kurių po dvejetą bus pastatyta abiejose pusėse prie keturiolikos penkių metrų augstumo kryžių, išrikiuotų altoriaus platformoje, vaizduojančių 'stacijas' ir bolševikų pavergtas tautas. Tuo metu lietuvis vyskupas Brizgys, kuris kaip tremtinis gyvena Chicagoje, pradės vadovauti Kryžiaus Keliam. Prie kiekvieno kryžiaus kalbės maldą portugaliskai ir kalbą tos kankinamos tautos, kuriuos atstovai stovės prie kryžiaus. Vyskupui vis einant į priekį, jį lydės du kunigai, kurių pareiga asistuoti savo maldininkų (užsieniečių) tautinei grupei prie kiekvieno kryžiaus, žodžiu, Kryžiaus Kelių pabaigoje vyskupas bus apsuptas 28 kunigų, su kuriais prie Kalvarijos, esančios altoriaus centre. Šiuo momentu visi esą Kongreso aikštėje maldininkai pradės giesmę, maldaudami Jėzau ir Marijos, kad kraujas, kuris liejasi dabar Rytuose Europoje, pavirstų derlinga sėkla ten ir visame pasaulyje, ir kad žmonija išsivaduoūt iš vergijos, kuri paniekina žmogaus vertę, žmogaus, kuris yra sukurtas pagal Dievo paveikslą."

Betgi visas pasaulis žino, kad tiek Tarybų Sąjungoje, tiek liaudiškosios demokratijos kraštuose, katalikų ir kitokios bažnyčios yra atdaros, kad tikintiesiems nedraudžiama mels-tis. Yra pakankamai kunigų, kurie tikintiesiems patarnauja. Na, o Rio de Janeiro bus plepama apie tikinčiųjų liejamą kraują ir tt. Tuo savo cirku Brizgys ir jo kamarotai tikrai pasaulį juokins ir save žemins. Jeigu tai bus daroma popiežiaus įsakymu, tai bus išniekinta visa katalikų bažnyčia. Tokio smūgio jai joks bedievis nebūtų sugalvojęs.

Jei Tamsta negali gauti Laisvei naujo skaitytojo, tai nors stambesne auka paremk biudžeto sukėlimą.

LITERATURA--MENAS

KONCERTE

Apsakymėlis

JONAS KASKAITIS

Skambiai vadinamoji "Opera house" buvo žymesnioji Galvestono pramogų vieta. Čia prorėčiai užsukdavo net ir koks operos dainininkas su savo koncertu, arba kokia muzikinė įdomybė, bet, deja, nė vieno iš tokių žvaigždūnų man čia girdėt neteko: kišenė nenešė... Būdavo dažnai tame name vedovėlių ir koncertėlių. Vieną tokį ir aš gavau pamatyti (1910).

Pats įžymiausias ir gūdniausias numeris, mano nuomone, buvo jau mano girdėtas. Dainavo tas artistų kvartetas tikrai artistiška, pasigrozėtinai puikiai, pagaujami! Ir kadgi jie suderina savo šilkinis balsus, tai ir mirdamas klausyt jį norėtum! Su kokia patetiška galia, su kokių kerinčiu išjautimu dainavo tie vieną Franco Šuberto dainą ir jo romantiškąjį serenadą! Atpasakyt to negalima: reikia girdėt ir perjaust, ypač jaunam esant, svajonių kupinam!...

Gražus ir žaismingai patrauklus buvo ir kitas, jaunuolių kvartetas, "La Boheme quartette." Apsitaisę kaip tai egzotiškai, nei tai ispaniškai, nei tai meksikiškai, blizgančiais, spalvingais, siaurai aptemptais kostiumais, ai mitriai sudrožė jie taip žavingai skambančią operetės dainelę: "Every little movement has a meaning of its own." (Kiekvienas kryptelėjimas savišką reikšmę turi). Kurgi čia aš ją girdėčiau, šita švelnutė, liūliuojančią melodiją? O, taip! Mūsų klasės studentas Raitas ("Wright") laboratorijos tylumoje stebėdamas per mikroskopą, ims ir užtrauks šitą romantišką dainuoklę savo jaunuo tenoru. O jei ne, tai Matiusas ("Matthews") ją užtraukia savo brandžio baritonu... Ir aš vis suklusdavau ir gerėdavau, gaudžiau tą užburiančią, viliojančią melodiją ir jos žodžius...

Bet dabar štai, kai šitas blizgantis kvartetas uždainavo šitą jaunatve pulsuojančią romaną, taip mane ir pagavo visą, apraganavo! Sėdžiu, pastyręs, nutirpęs, perdėm perimtas, apsaęs. Sakytum, padvelkė vasaros aromatais, nunešė mane kažin kur į sapnų pasaulį. Net akys padūmavo. Sumirkšėjau atšargiai, kad nuvaikytiau užplūdusią asarą... Giliai ištrigo man sielon šita žavingoji melodija, ir nusisėdo kur tai jos užjauniose... Ir paskui bet kada ima ir iškyla savaimingai šita melodija ir graibosi, gaudosi žodžių ir prasmes... Nuaidėjo aplodismentai, spontaniški, skardūs. O, kadgi dar išeitų! Užuolaida pakilo, ogi štai ir vėl! Ir gal dar geriau! Gi vėl išsiričiau, darniai stovi sinagogos kvartetas! Aleliuja! Bus jau vėl! Jau iš kalno juntu, pirma laiko gerėdamasis... Prijautimas neapgavo. Vėl nusikardėjo, nuaidėjo melodija, irgi, regis, kur tai girdėta. Bet gražumėlis jos! Neįspasakytas, — man bent, ištroškusiame, išsiilgusiame to galingojo, lakaus, sparnuoto meno: "Wouldn't you come over to my house"...

(Ar neužsuktum į mano namelį...) Kur iš sugaudo tie dainiai, tie muzikai šitokia žavingas, pasigrozėtinai švelnutes melodijas! Kaip man jos limpa prie sielos! Bet jos, deja, taip greit išsugaruoja, tarytum vasaros rūkas, saulutei beklant! Pasigavau aš šitą viliojančią gaidą, bet, lukterėjęs ir išgirdęs dar ir kitokių melodijų, vargu besugebičiau išvest ištiesą posmą...

Aplodismentai, bravo! bis! bis! Pantrinti šaukiu, visas užsikarščiaves. Sušuko ir dar keli balsai. Pakilo užuolaida, ir mano malonei, štai ir vėl šitas darnusis sinagogos kvartetas. Tai kad jie ir vėl pakartotų tą pačią mieląją dainą! Gaila. Ne, Užtraukė ką kita. Irgi labai dailu. Kaip paskiau patyriau, tai irgi kokios operetės dainelė, mano dar negirdėta... Ir aš skausmingai jutau, kaip dar maža grožio teses patyręs...

Tačiau ir šitos, kad ir retos pramo-

gos, gavino mane ir teikė energijos ir noro vis siektis tolyn, vis kastis pirmyn.

Salėj pamačiau ir keliolika mūsiškių studentų. Bet jie atrodo tokie sau ramūs, orūs, vertingi. Nedrįsk tu jų ko užsimint ar pasiklaust. Nesusidės jie su tavim, driskiau iš kažkokio svetimo krašto...

Tik sėdįs greta manęs Kasas, toks pat pribuvėlis skurdžius studentas, atrodė artimas ir savas. Ir gaila man buvo, kad šį kartą nebuvo čia pat greta ir Abotų. Dar maloniau, dar smagiau esti, kai gauni su kitais pasidalyt, ką gera jausdamas ar turėdamas...

Ruošiamas K. Binkio "Rinktinė"

Rašytojų sąjungos poetų sekcijoje įvyko spaudai ruošiamos žinomo lietuvių poeto K. Binkio "Rinktinės" svarsty-mas.

"Rinktinę" paruošė V. Ambrazas, įvadinį straipsnį parašė V. Galinis.

Vienąįai pritardami Valstybinės grožinės literatūros leidyklos iniciatyvai artimiausiu metu išleisti rinktinis K. Binkio kūrinius, pasitarimo dalyviai kritikavo "Rinktinės" paruošėjus už nepakankamai reiklį kūrinių atranką. Pasakiusiųjų nuomone, į "Rinktinę" turi įeiti tik patys geriausi K. Binkio kūriniai, atskleidžiant šio poeto ir dramaturgo kūrybinį veidą. Iš "Rinktinės" reikėtų išimti pačius ankstyviausius K. Binkio eilėraščius, kurie poetui nebūdingi ir meniškai silpni. Paruoštoje "Rinktinėje" perleryg išpūstas poe-mų skyrius. Kai kurios poemos (eiluotė feljetonai) meniškai silpni ir į "Rinktinę" nedėtini. Netikslu K. Binkio poemėles vadinti satyrinėmis, nes demaskuojančio elemento josė žymiai mažiau negu humoristinio. Dėl žymių idėjinų trūkumų į "Rinktinę" nedėtina ir K. Binkio drama "Generalinė repeticija."

Kalbėjusieji siūlė į "Rinktinę" įtraukti ištraukas iš K. Binkio publicistikos, o taip pat kai kuriuos geriausius jo humoristinius, feljetoninio pobūdžio trumpus eilėraščius.

Daug ginčų pasitarime sukėlė klausimas, ar reikia taisyti netaisyklingą K. Binkio kirčiavimą. K. Binkis vartojo daugiausia tarminį, šiaurės rytų Lietuvos kirčių. Jo kirčiavimas taip pat atspindi ir kai kuriuos lietuvių kalbos kirčio vystymosi momentus. Dėl to, daugumos pasakiusiųjų nuomone, K. Binkio eilėraščių kirčių nereikėtų taisyti, o plačiau juos aptarti įvadiniam straipsnyje arba paaiškinimuose.

Daug priekaištų susilaukė V. Galinio įvadinis straipsnis, kuriame nepakankamai nušviečiamas priestaringas, nepastovus idėjinis K. Binkio veidas; esama neaiškių netikslų formuluočių.

Svarstyme pasisakė Eug. Matuzevičius, E. Mieželaitis, T. Tilvytis, A. Churginas, K. Kubilinskas, MA Lietuvių kalbos ir literatūros instituto moksliniai bendradarbiai K. Doveika, V. Galinis, B. Pranskus, Valst. grožinės literatūros leidyklos vyriausiasis redaktorius J. Tornau, redaktorius Vyt. Rudokas ir kiti.

Kovotojams už taiką

Garbė gi jums, vyrai, kurie dirbat uoliai Dėl taip visiems brangios vienybės, taikos; Ir dirbti netaukit, jės būsit didvyriai Šio margo pasaulio žmonijos visos.

Jūs' darbas už taiką yr' mielas, naudingas, Nės tiesia žmonijai vienybės takus, Ir bus jis visuomet pasaulį garbingas, Už tai, kad panaikins skerdynes, karus.

Pradėjus gi laikai pasauly gyvuoti, Jus sveikins kiekvienas protingas žmogus Ir, kad širdingiausiai, gražiai padėkoti, Pins, duos jums gražiausius laurų vainikus.

Jonas Juška

KRAITIS

(Pabaiga)

Atnešė arbatos, sausainių, uogienės, sviesto, paskui pavaišino avietėmis su grietine. Septyniomis buvo vakarienė iš šešių davinų, ir per šitą vaakrienę aš nu-girdau garsų žiovulį; ka-žin kas garsiai nusižiovavo gretimame kambaryje. Aš, nustebeš, pasižiūrėjau į du-ris: taip žiovauti gali tik vyriškis.

— Tai Piotro Semioničiaus brolis, Jegoras Semioničius... — paaiškino Čikamasova, pamačiusi mano nustebimą. — Jis gyvena pas mus nuo pernai metų. Jūs atleiskite jam, jis negali išeiti pas jus. Laukinis toksai... drovisi svetimū... I vienuolyną rengiasi... Tarnyboje nuskriaudėsi... Tai štai iš sielvarto...

Po vakarienės Čikamasova parodė man epitrachilę, kurią savo rankom išsiuvi-nėję Jegoras Semioničius, kad vėliau galėtų paaukoti bažnyčiai. Manečka valan-dėlei nusikratė drovumo ir parodė man tužę tabakui, kurią ji siuvinėja savo tėveliui. Kada aš apsimėčiau esąs nustebeš jos darbu, ji paraudo ir sušnibždėjo kaž-ką į ausį motinai. Toji nu-svito ir pasiūlė man nueiti su ja į sandėliuką. Sandė-liuke aš pamačiau apie pen-kias dideles skrynias ir daugybę skrynelių ir dėžu-čių.

— Tai... kraitis! — su-šnibždėjo man motina. — Pačios pasiuvome. Pasižiūrėjęs į šias niūrias skrynias, aš atsisveikinau savo vaišingus šeiminius. Jie iš manęs paėmė žodį, kad aš dar kada nors apsi-lankysiu.

Tą žodį teko man ištesė-ti po spytnerių metų nuo šio pirmo mano apsilanky-mo, kada aš buvau atsiųs-tas į miestelį ekspertu vie-snoje byloje. Užėjęs į pažis-

tamą namuką, aš išgirdau tuos pačius ačiojimus... Mane pažino... Nenuo-stabu! Mano pirmas apsi-lankymas jų gyvenime buvo tikrai ištisas įvykis, o įvy-kius ten, kur jų maža, at-mena ilgai. Kada aš įėjau į svečių kambarį, motina, dar labiau pastorėjusi ir jau pražilus, šliaužiojo po aslą ir karpė kažin kokią mėly-ną medžiagą; duktė sėdėjo sofoje ir siuvinėjo. Tos pat iškarpos, tas pat kvapas miltelių nuo kandžių, tas pat portretas su numuštu kampeliu. Bet permainų vis dėlto buvo. Šalia archijerė-jaus portreto kabojo Pio-tro Semioničiaus portretas, ir damos buvo su gedulu. Piotras Semioničius mirė, tepraslinkus savaitei po jo pakėlimo į generolus.

Prisiminė vėlonį... Ge-nerolienės apsišverė.

— Mus ištiko didelė nelai-mo! — tarė ji. — Piotro Semioničiaus — jūs žinote? — jau nebėra. Mudvi dar-bar našlaitės ir pačios turi-me savimi rūpintis. O Je-goras Semioničius gyvas, bet apie jį mes nieko gero negalime pasakyti. Į vie-nuolyną jo nepriėmė dėl... girtuokliavimo. Ir dabar jis geria dar daugiau iš sielvarto. Aš ketinu važiuo-ti pas bajorų vadovą, noriu pasiskusti. Išvaizduokite, jis kelis kartus atsidarė skrynias... ėmė Manečkos kraitį ir aukojo jį pakelei-viams. Iš dviejų skrynių viską išėmė. Jeigu taip tę-sis ir toliau, tai mano Ma-nečka liks visai be kraičio... — Ką jūs kalbate, mam-man! — tarė Manečka ir su-sigėdo. — Jie ir iš tikrųjų gali, dievai žino, ką pama-nyti... Aš niekuomet, nie-kuomet netekėsiu!

Manečka su įkvėpimu, su viltimi žiūrėjo į lubas ir, matyt, netikėjo tuo, ką kal-bėjo.

Prieškambary šmurkšte-lėjo maža vyriška figūra didele plike, su rudu surdu-tu, su kaliošais vietoj batų, ir praskrebėjo, kaip pelė.

— Tur būt, Jegoras Semio-ničius, — pagalvojau aš.

Aš žiūrėjau į motiną ir dukterį sykiu: abi jos buvo baisiai pasenusios ir sublo-gusios. Motinos galva bliz-gėjo sidabru, o duktė buvo suglebusi, nuyvutusi, ir atro-dė, kad motina vyresnė už dukterį nedaugiau, kaip penkeriais metais.

— Aš ketinu važiuoti pas bajorų vadovą, — tarė man senutė, užmiršusi, kad jau kalbėjo apie tai. — Noriu skustis! Jegoras Semioničius paima pas mus visa, ką mes pasiuvame, ir kažin kur aukoja už sielos išga-nymą. Mano Manečka li-ko be kraičio!

Manečka išraudo ir nepa-sakė nė žodžio.

— Tenka viską iš naujo siūti, o juk mes ne dievažin kokios turuolės! Mudvi da-bar našlaitės.

— Mudvi našlaitės! — pa-kartojo Manečka.

Pernai likimas vėl nubloš-kė mane į pažįstamą namu-ką. Įėjęs į svečių kambarį, aš pamačiau seutę Čika-masovą. Ji, apsirėngusi vi-sa juodai, su plerezais, sė-dėjo sofoje ir kažką siuvo. Šalia jos sėdėjo senukas ru-du surdutu ir su kaliošais vietoj batų. Pamatęs ma-ne, senukas paško ir išbė-go iš svečių kambario...

Atsakydama į mano pa-sveikinimą, senutė nusišyp-sojo ir tarė:

— Je suis charme de vous revoir, monsieur.

— Ką jūs siuvate? — pa-kliausiai, šiek tiek lukterė-jęs.

— Tai marškiniukai. Pa-siūsiu ir nunešiu dvasiškam tėveliui, kad paslėptų, o tai Jegoras Semioničius išnėš. Aš dabar viską slepiu pas tėvelį, — tarė ji pašnibždom.

Ją ant stalo, ji atsiduso ir tarė:

— Juk mes našlaitėiai!

— O kur duktė? Kur gi Manečka? Aš neklausinė-jau; nesinorėjo klausinėti seniukės, apsirėngusios gi-laus gedulo rūbais, ir kol aš sėdėjau namuke ir paskui iš ten ėjau, Manečka nepa-sirodė prie manęs, aš ne-girdėjau nei jos balso, nei jos tylų, nedrąsių žings-nių... Buvo viskas aišku ir buvo taip sunku ant širdies.

La Porte, Ind.

L. Valančiaus sutiktuves ir gimtadienis

Yra džiugu pranešti lietu-viškai progresyviškai visuo-nei, kad L. Valančius jau su-grįžo į namus pas savo "bro-liuką" F. Mockapetrij, kurių "farma" arba "rojus" randa-si netoli La Porte miestelio.

Kaip daugumai žinoma, L. Valančius per ilgus metus ko-vojo su piktuoju artritu ir toji liga prieš 16 mėnesių bu-vo visai jį paguldžius ir jis buvo atvežtas į Billing ligoni-nę Chicagoje. Ligoninėje iš-buvo apie pusantūrą metų. Geriausiai tos ligos specialis-tai darė viską, kad pastatyti Leo vėl ant kojų, pagydyti. Padarytos kelios operacijos, įvairūs įėirškimai, nustatytas tam tikras maistas ir tt.

Ir vos, po šešiolikos mėnesių, po visų pastangių ir skausmų, kuriuos Leo turėjo pergyventi, ligoninėje jį ant tiek atrem-tavo, kad jau gali savo jėgo-mis pavaikšioti, nors liga nepašalinta, nes visi gydyto-jai sako, kad mokslas dar ne-surado vaistų išgydymui ser-gančių artritu ligonių.

Leo Valančių išleido iš li-goninės liepos 2 d., po to kai jam slaugės ir gydytojai, ku-rie Leo gydė, atsisveikino, su-ruošdami jam gimimo sukakties parę. Pats Leo, kuriam jau 61 metai, sako, buvo šau-ni parė.

Jį namo parvežė Blaškiai, kurie buvo visą laiką regu-lariais lankytojais kai Leo radosi ligoninėje. Namuose rado gerą būrį artimų draugų ir draugių, kurių tarpe ir Am. Liet. Moterų Klubo dalis ko-miteto, suruošusios praiečią rudenį Valančiaus paramai didelį parengimą, kuriame sukelta \$372.00. Šio būrio tarpe radosi svečiai net iš Cle-velando — A. ir M. Gailiū-nai. Visi sutiko Leo džiaugs-mingai su "welcome home", bet labiausiai džiaugėsi Leo bendras F. Mockapetris. Tai buvo pavakaris ir tos dienos likusis laikas praleistas kal-bomis ir prisiminimais...

Sekandieną, sekmadie-nį, tapo įvykintos oficialės sulauktuvės ir tuo pačiu sy-kiu atžymėjimas jo gimtadie-nio. Tas padaryta, rodos, L. Matuz, Vasiliauskienės, Sen-kevičienės — A. L. Mot. Kl. valdybos ir parengimo narių. Jos veikė bendrai su Mocka-petriu paruošdami pietus.

Pietų metu pirmininkaujant B. Senkevičienel sudainuota "Happy Birthday" ir įteikta Valančiui kortelė su linkėji-mais ir dovana (A. L. M. K. K. suruošto parengimo pel-nas).

Toji "ceremonija" dikčiai paveikė jį apie 20 dalyvių jau-smų stygas, o labiausiai daili-ninką F. Mockapetrij. Išsau-kus tarti žodį kitą, veik visi tepajėgė ištarti kelis linkėji-mų žodžius Leo adresu — su-stiprėti ir dar ilgai gyventi...

Kas toliau? Po tų iškilmin-gų L. Valančiaus sutiktuvių dauguma dalyvių pasiliko pas "broliukus" dar dienai — kitai, nes tai buvo dviejų dienų šventė. Kiti atostogas turė-jo, buvo proga linksmai pra-leisti laiką kompanijoje. Nuo-taiką kiek gadino pasitaikęs tuo laiku karštas — šūnus oras, bet visa kita atmosfera buvo viena maloniausių kaip L. Valančių ir F. Mockapet-

So. Boston, Mass.

MŪSŲ PIKNIKAI

Rodosi, jau laikas susi-rūpinti mums savaisiais piknikais: LDS 2 kuopos, kuris įvyks liepos 31 dieną, ir Amerikos Lietuvių Pile-čių Klubu, kuris įvyks sek-madienį, rugpiučio 14 die-ną. Abu šie piknikai yra grynai southbostoniški. Ir todėl priklausantieji šioms organizacijoms privalo rimtai susirūpinti, kad piknikai visu šimtu nuo-šimčių pavyktų, ne kitaip. O kad taip būtų, tai čia jau ne vieno ar kelių reikalas, bet visų, kaip jūsų, taip ir mano. Žinome, kad niekur kitur mes nevažiuojame piknikauti, kaip tik Mon-tellon, Lietuvių Tautiškam parke prie Winter St ir Keswick Rd.

LIGONIAI

Antanas Jankus jau se-nokai vieną operaciją per-leidęs dabar vėl randasi li-goninėje. Ir tebeserga An-tanas Kupstys, randasi sa-vo namuose. O Antanas Brazauskas, po pasėkm-in-gos operacijos, jau susvei-kęs. Yra ir daugiau ligo-nių. Tikimės, kad visi greit pasveiks.

VOS TIK NENUSKENDO

Daug southbostoniečių lietuvių vyksta žuvauti-meškerioti. Tokių tarpe kartais esti ir mūsų geras draugas ir žadančio bujoti choro pirmininkas Juozas Gustaitis. Štai vieną nak-ti, dar prieš auštant atsi-kėlęs ir susikrovęs visus reikalingus meškerioti įrankius ir automobilį, Juo-zas važiuoja kur ten prie ežerų, kuriuose randasi daug žuvelių.

Bet nevisuomet giliukis tarnauja, o kai kada ir ne-laimė pasitaiko. Štai, va, šiuo sykiu jam su kitu jau valtyje esant ir pasiirus nuo kranto toliau, dėl ko-kios tai priežasties valtis apvirto dugnu aukštyn, išversdama vandenin viską, kas tik joje buvo. Gi Juo-zas Gustaitis yra žemo ūgio vyras, bet platus. Jo krū-tinė stora, plaučiai dideli, talpinanti daug oro. Taigi, kad ir guminiai batai prisisėmė vandens ir jį nu-traukė lyg ežero dugno, jis, kojomis pasispyręs, pa-kilo aukštyn ir galva bunt į apsvirtusią valtį! Ir vėl nugrimzdó! Antru kartu kylant aukštyn valtys gal-va nebelietė ir suspėjo kai-riąja ranka įsikibti į val-ties briauną.

Siaip-taip abu žvejai jau buvo bepradedę pūkšnodami vandenyje slinkti kraš-tan ir jau abu buvo žemę pasiekę. Bet čia kas? Gal duobė, tik šmurkšt! Ir vėl virš galvų vanduo. Ir vėl neskanus ežero vandens sruubtelėjo. Visgi siaip-taip šiuo kartu dar išsiplū-duriavo kraštan.

Dėl ko taip daroma? Vieni žmonės augina ir pri-žiūri žuvis. Sako, kad ir saugo jas, kad daug jų ne-išgaudytų. Kiti gi vyksta tik tam, kad jas žudyti. Sakysite, dėl maisto. Visai ne. Ne maisto ieškant žu-vauja.

Aną rytą, tik pradėjus aušrai brėkšti, žiūriu pro langą oran. Matau susiedo katę bemedžiojančią. Pa-sigavo peliukę ir tol ją kan-kino-žaidė, kol gyva buvo. Paskui jos neėdusi paliko ir nuėjo.

Aist

iu, taip ir pas juos viešėju-siems svečiams.

NORWOOD, MASS.

Ligonė parėmė dienraštį

Birželio 1 d. Laisvėje buvo aprašyta, kad gegužės 20 d. Norwood, Mass., ligoninėje mirė Juoz. Krasauskas. Taip-gi buvo paminėta apie jo gy-venimą ir nuveiktus darbus mūsų darbininkų klasei, laik-raščiams. Jo mirtis yra nuo-stolis mums visiems progresy-viams. Jis atliko daug gra-žių darbų.

Mes turime ligonės nepa-miršti, ją atlinkyti. Lankymo valandos pirmadieniais, tre-čiadieniais ir penktadieniais vakarais nuo 6:15 lig 7:30, dienomis nuo 3 ligi 4.

Linkėtina laimingai ir grel-tai pasveikti ir vėl su mumis sykiu dalyvauti sueigose, pik-nikuose.

Geo. Shimaitis

Už žmonos nušovimą penkeri metai

Thomas P. Courtney, 21 m., teisėjo Farrell tapo nuteistas 5 met. kalėti. Jis prisipažino, kad jis nušovė savo žmoną Eileen, 20 metų, pyktyje už tai, kad jinai atsisakinėjo nuo lytinio santykiavimo pastan-gose išvengtį staigaus apsi-krovimo būriu vaikų. Ji norė-jusi, kad nuo vieno iki kito gimdymo praeitų bent treji metai. Jų pirmasis kūdikis tuo laikur buvo 18 mėnesių.

Atsakomiausia Firma Pasiuntimui Reikmenų I SOVIETŲ SAJUNGA, LIETUVA IR KT. ŠALIS

Apmokami Talson ir Užtikrintas Dalkų Pristatymas.

PARCELS TO RUSSIA, Inc.

Licensed by U. S. S. R.

391 EASTERN PARKWAY, BROOKLYN 16, N. Y.

Tel. INGersoll 7-6465, INGersoll 7-7372

Mes užtikriname pristatymą siunčiamų daiktų ir siuntėjams (teiksime palidijimus su priėmėjo parašu.

Istaiga atdara kasdien nuo 9-tos val. ryto iki 4 val. popiet

LAWRENCE, MASS.

Rugpiučio 7 August

Čia įvyks visos Naujosios Anglijos lietuvių organizacijų metinis

PIKNIKAS

Nepaprastai Graži Dainų Programa

J. Sabaliauskas, tenoras Ona Dirvelienė, sopranas iš Worcester, Mass. iš Worcester, Mass.

Jiedu dainuos solus ir duetus šiame piknike.

Bus Maple Parke Methuen-Lawrence, Mass.

Ateikite išgirsti garsių dainininkų malonių dainų. Apart geros programos, čia bus užkandžių ir gė-rimų.

Pradžia 10-tą val. ryto Kviečia Rengėjai

Atsidarė Vasarnamis

Prie pat jūrų, su gražiais virtuvės patogumais, kur galite gamintis sau valgi. Kaina nebrangi. Dėl linksmų vakacijų prašome atvažiuoti. Savinin-kai lietuviai; čia plačiai susipažinsite su lietuviais.

Violet's Ocean View Guest House
125 Atlantic Ave., Atlantic City, N. J.
Telephone: 5-2338

Lietuvių literatūros istorijos darbai

Lietuvos Mokslų akademijos Lietuvių kalbos ir literatūros instituto direktorius prof. K. Korsakas suteikia žinių apie šiuo metu institute atliktus ir atleikamus darbus, ruošiant Lietuvių li-teratūros istoriją.

Neperseniai institutas išleido Lietu-vių literatūros istorijos konspektinę apybraižą, apimančią kapitalizmo epo-chos lietuvių literatūrą. Tai 267 pusla-pių knyga, kur 25 skyriuose apzvelgti tiek svarbiausieji bendrojo literatūros vystymosi faktai (literatūrinės srovės, kryptys, atskirų žanrų vystymasis ir kt.), tiek ir žymesniųjų rašytojų kūry-ba. Specialūs apybraižos skyriai duoti K. Kudirkos, Maironio, Žemaitės, P. Vaičiūčio, J. Bilūno, Lazdynų Pelėdos, Vaižganto ir kt. praeities rašytojų kū-rybai nušviesti, o taip pat V. Mickevičiaus-Kapsuko, J. Janonio reikšmei iš-kelti. Apybraižoje taip pat plačiai va-grinėjama P. Cvirkos, S. Nėries, V. Montvilos ir kt. pažangiųjų rašytojų kūryba buržuazinės santvarkos metais. Apybraižoje daugelis lietuvių literatū-ros istorijos reiškinį pirmą kartą nu-šviečiami marksistiniu požiūriu.

Kol kas ši apybraiža išleista rankraš-čio teisėmis svarstymui 1,000 egzem-pliorių tiražu. Per švietimo ministeriją apibraiža jau išsiuntinėta visiems res-publikos viduriniųjų mokyklų literatū-ros mokytojams, o taip pat įteikta mūsų aukštųjų mokyklų dėstytojams, litera-tūros bei spaudos darbuotojams.

Šioje apybraižoje, suprantama, yra nemaža ginčytinų klausimų, svarbių lie-tuvių literatūros istorijos problemų, ku-nas galima išspręsti tikta kolektvyvinio apsvartymo bei mokslinių diskusijų keliu. Todėl Lietuvių kalbos ir literatū-ros institutas, — pabrėžė prof. K. Kor-sakas, — laukia iš mokyklų ir literatū-ros darbuotojų aktyvaus apybraižos vertinimo, prašo juos pareikšti institu-

tui savo kritiškas pastabas. Š. m. bir-želio antroje pusėje numatomas specia-lus apybraižos apsvartymas. Po ap-svarstymo ši Lietuvių literatūros istori-jos konspektinė apybraiža numatoma išleisti didesniu tiražu, o taip pat bus imtasi galutinai paruošti spaudai Lietu-vių literatūros istorijos (kapitalizmo epochos) vadovėlių, kurio rankraštis (apie 800 pusl.) instituto darbuotojų jau yra parašytas.

Šiuo metu instituto darbuotojai ir koi kurie Vilniaus universiteto lietuvių literatūros katedros dėstytojai baigia redaguoti feodalizmo epochos Lietuvių literatūros istorijos vadovėlių, kuris dar šiemet bus atiduotas spaudai.

Paskutiniaisiais metais taip pat buvo at-liktas nemažas darbas, tiriant mūsų ta-rybinės literatūros istorinį vystymąsi. Prof. K. Korsakas painformavo, kad "Lietuvių tarybinės literatūros istori-jos apybraiža," kurią rusų kalba pa-ruošė Pasaulinės literatūros A. M. Gorkio vardo institutas ir Lietuvių kal-bos ir literatūros institutas, šiuo metu jau spausdinama Maskvoje, T S R S Mokslų akademijos leidykloje. Šis stam-bus veikalas išleidžiamas Tarybų Lietu-vos 15-kos metų sukakčiai. Lietuviš-kas, identiškas rusiškajam, šio veikalo leidimas taip pat jau baigiamas ruošti ir išleisti iš spaudos dar šiais metais.

Visi šie darbai rodo, — baigdamas pabrėžė prof. K. Korsakas, — kad už-trukęs lietuvių literatūros istorijos ruo-šimas šiuo metu yra sparčiai pasistū-mėjęs į priekį. Jam dar labiau suin-tensyvinti ir reikiamam jo idėjiniam bei moksliniam lygiui užtikrinti reikia, kad j mūsų literatūros istorijos klausimų bei problemų svarstymą įsitrauktų juo platesnis literatūros specialistų ir apla-mai literatūra besidominėčiųjų skaičius.

("Literatūra ir Menas")

Pasikalbėjimas su Budriu Mildos pastato reikalais

Anądien numaršavau vi- siams gerai žinomon Mildon, pasieškoti temos šio to para- šymui.

Žmonių klube atradau ne- perdaugiausia, bet klubo man- edžeris Budris trisė už ba- rą užsiėmęs, bekraustinėjant bėnkas. Jis klubo manedžer- is, bet veikiausiai skaitytojai dar nežino, kad Budris šie- mėt direktorių tapo išrinktas ir Dailės ir Dramos Klubo prezidentu, pasitraukus iš pareigų Frances Jordan (Jurgeliutei). Todėl ir pasi- ryžau kreiptis prie jo, kad jis šį tą suteiktų parašymui į lai- kraštį apie Dailės ir Dramos Klubą ir abelnai apie Mildos psatą.

— Ką gi aš tau galiu pa- sakyti? — Budris pradėjo. Svarbiausia, kad jau veik ba- gėme visus didžiuosius remon- tus pastate. Ir drašiai gali skaitytojus informuoti, kad kol kas didžiosios išlaidos pa- stato įrengimui baigėsi. Beli- ko baigti sumokėti bilas kon- traktoriams, o tam reikalinga pinigų. Tas tai, žinoma, liūd- na naujiena. — Ir Budris emė juoktis.

Bet po valandžiukės žė- maitiškai pajukavęs, kaip įprasta su Budriu kalbant, jis surimėjo ir vėl pradėjo pasakoti:

— Juokai savo keliu. Bet kas nors reikės daryti tų re- kalingų pinigų sukėlimui.

— O ką manot daryti? — paklausiau.

— Ką gi darysim? Reikės pasirašyti rankoves ir mestis ieškoti naujų narių.

— Manai, kad dar galima bus rasti naujų narių dėl Klū- bo?

— Aš manau, — Budris pa- brėžiančiai tarė. — Joku bū- du negaliu įsivaizduoti, kad mūsų lietuviai nepritarų mūsų darbiui, kurį nuveikėm ne tik nupirkdami tokį šau- nų pastatą, bet ir įrengdami jį pagal moderniškus reikalavi- mus parengimams ir šiaip or- ganizacijų reikalams. Tik rel-

kia pamatyti, ką mes pada- rėm su beismantu ir abelnai su visais pastate kampeliais ir teatro auditorija. Einam, pa- rodysiu. — Budris pakvietė mane apžiūrėti pastate išre- montuotas patalpas.

Tačiau, apie tai teks para- šyti kitą kartą. Šiandien tik tiek tegaliu pasakyti, kad iš tikrųjų veria akį pastato pa- talpų švara, patogumai, o įe- jus į beismantą net negalima įsivaizduoti, kad iš priversto griozdu, pripelėjusio tamsau- urvo, dabar tapo tokios puik- ios patalpos parengimams, su bufetu, virtuve ir šokių sale, ir kitais patogumais.

J. Zaliukas

Brockton, Mass.

Mirė P. Benevich

Birželio 14 d., 1955 m., trumpai sirgęs, mirė Pranas Benevich. Jis buvo ilgametis, nuo pat pradžios Laisvės skai- tytojas. Jo mirtis padarė di- delį nuostolį šeimynoje, taip pat ir mums visiems.

Dabar jo žmona, Marijona Benevichienė, nesijaučia gerai: turi aukštą kraują ir širdies nesmagumą, iš namų niekur negali išeiti, yra po daktarų priežiūra. Gyvena 15 Porter St., Brockton 7, Mass.

Vieša padėka

Širdingai dėkojame visiems giminėms, draugėms - drau- gams už priėjantą mūsų liūd- noje valandoje, kuomet mi- rą mūsų šeimynos galva, — tėvas Pranas Benevich.

Labai širdingai aciu už gė- les, simpatijos atvirutes, lan- kytojamis šerminėje ir už skaitlingą dalyvavimą laidū- tvėse, gi G. Šimaičiui už pa- sakyta ant kapinių atsisveiki- nimo kalbą, ir tiems, kurie, vietoje gėlių, atžymėjo sim- patiją per dienraštį Laisvė. Ilgai, ilgai jūsų neužmiršime.

Velionio žmona

Marijona Benevichienė

Dukterys:

Mary Komich,

Anna Yabloskis

Žinios iš Lietuvos

Cirkas Vilniuje

VILNIUS Kiekvienais me- tais Lietuvos sostinėje pasi- rodymus surengia geriausi tarybinio cirko meistrai. Jau beveik mėno, kai Vilniuje ga- stroliuoja Maskvos cirko ar- tistų trupė. Savo gastroles jie jau baigia.

Cirko vaidinimų metu at- liekami numeriai susilaukia aukšto Vilniaus darbo žmo- nių įvertinimo. Čirką jau apl- ankė dešimtys tūkstančių žiūrovų.

Su įdomumu cirko mėgėjai stebi jaunų akrobatų Jurijaus ir Iros Averinų, vieno iš se- niausių tarybinio cirko meis- trų Petru Grudziusko (Kal- peti), oro gimnastų - ekvi- libristų Ivano ir Vladimiro Papozovų pasirodymus.

Didelių cirko mėgėjų sim- patijas susilaukė liūtų dresi- ruotojas Vsevolodovas De- nisovas. Jo dresiruojami Afrikos liūta atlieka sudė- lingus numerius.

Cirko programos centre — oro atrakcionas, kuriame dalyvauja RTFSR nusipelnū- nusios artistės seserys Marta, Zoja ir Klara Koch. "Sama- foras - gigantas", ant kurio po pat cirko kupolų seserys Koch meistriškai atlieka įvai- riausias akrobatines kombi- nacijas, sukonstruotas pagal seno tarybinio cirko artisto Boleslovo Kucharzo - Koch sumanymą. Visasąjunginėje cirko numerių apžiūroje sesė- ry Koch atliekamas atrak- cionas buvo pripažintas ger- iausiu; jam paskirta pirmo- ji premija.

Į cirko vaidinimų programą įeina taip pat artistų E. Med-

vedovos ir P. Nikolskio išpi- ldomi kupletai, jumoras, saty- ra.

Tarybinio cirko miestry pa- sirodymai Vilniuje palieka gerą įspūdį.

Priešakinė audėja

KAUNAS. "Kauno audi- nių" fabriko audėja S. Sal- vandienė — viena iš pirmau- jančių darbininkių. Dienos užduotis ji viršija 20—30 procentų. Dabar ji aptarnau- ja trejas stakles ir sėkmingai susidoroja su užduotimi. Vie- toj 14 metrų pagal normą ji pradėjo kiekvienomis staklė- mis išausti po 17—18 metrų medžiagos.

S. Salvandienė jau įvykdė savo penkmečio planą. Nuo sausio 15 dienos ji pradėjo dirbti 1956 metų sąskaita. Pirmojo ketvirčio rezulta- tai buvo džiugūs. Išdirbio norma viršyta. 95 procentai jos pagaminto natūralaus šil- ko — pirmos rūšies. Įsijun- gusi į socialistinį lenktynia- vimą, audėja kovoja už šim- taprocentinį pirmos rūšies produkcijos išleidimą. Jos pavyzdžiui seką kiti įmonės darbininkai. J. Sigutėnas

Ant šaligatvio užmušęs kū- dikį ir sužeidęs kitus du, new- yorkietis Orozco sulaikytas teismui po \$58,000 kaucijos.

CARPET MOVERS

We pick up your wall-to-wall car- pet, wash it in our plant and relay it in your new home or apartment. New carpet can be added and matched from our large selection of leading brands. Authorized Ho- ver Vacuum Cleaners, DLR. HOFFMAN CARPET CO. 825 E. 23rd St., N. Y. C. MU. 4-4998

Helikopteris nukrito ant stogo

New Yorko uosto helikop- teris sustreikavo pasikeliant nuo stogo, krito, ir užsilieps- nojo pakibęs ant stogo krašto prie 9th Ave., netoli 16th St. Sužeistas jo vairuotojas Mar- cel Chevalier, 30 m., ir kelei- vis - fotografas Arthur Truss, 33 m., tos pat įstaigos tar- nautojas.

Sudegusioji mašina buvo pirkta prieš porą metų. Kai- navo \$34,500. Svėrė 2,300 sv. Ją vartojo uosto autoriteto valdininkų ir tarnautojų ke- lionėms tarp įvairių skyrių. Jos stotis buvo ant įstaigos stogo, iš kur pasikeliant įvyko ši nelaimė.

PRASTAS GELBETOJAS

Newyorkietis Mario Her- nandez atėjo į policijos sto- tį reikalauti, kad paliusuotų jo patėvį, sulaikytą už nar- kotikus. Policijai jis pasirodė turinčiu per daug energijos. Iškrėtė. Užantyje rado nar- kotikų, o dūriai rankoje rodė, kad jis turi nemažą dozę ir po oda. Jį taipgi areštavo.

Spėja, kad tėvas išsivedė mergaitę

Bronkse tebeieškoma din- gusios 6 metų mergaitės. Vė- liau kilo mintis, kad ją galė- jęs pagrobti jos tėvas, su ku- riuo motina dabar negyvena. Motina gavusi nuo vyro tele- gramą, kurioje sakoma, kad jis randasi lėktuvų stotyje su dukryte, ją išsigabena Kali- fornijon. Tačiau tyrimas nu- statė, kad tokio amžiaus mer- gaitės iš tos stoties neišsive- žė.

Likosi spėliojimas, kad ar- ba jis bando sumėtyti pėdas, ar koks blogdarys kūdikio pa- grobėjas, kuris žino šeimos padėtį, galėjo atsistūti telegra- mą nukreipimui kūdikio ie- skojimo kita linkme.

IESKOS DARBO FARMOJE

Laisvės redakcijos darbininkas nori padirbėti vieną savaitę (pra- dedant rugpjūčio 6-tą) ant farmos ar prie kitokio fizinio darbo už- miestyje. Dirbs pilną dieną, o ne "atostogaus." Kreipkitės Laisvės adresu.

(138-142)

Užbaigtuvės yra lietuvių tradicinių pobūviu

Lietuviai per laikus sun- kiuosius darbus dirbdavo tal- komis, gi darbo užbaigta apvainikuodavo šauniomis užbaigtuvėmis, į kurias su- sirinkdavo ne vien tik tai tą dieną dirbusieji talkoje, bet ir visą kaimo jaunimą užkvies- davo. Įvykdavo vaišės, aidė- davo dainos, kieme ar sekly- čioje bangavo šokiai.

Visai panašiai bus ir di- džiosios dienraščio Laisvės talkos, dešimties tūkstančių fondui sukelti užbaigtuvėse liepos 24 d., Liberty Auditori-

joje. Prasidės 3 val. popiet. Įėjimas nemokamas.

Aidsietynas suteiks dainų. Jame dainuoja Ona Stelmo- kaitė - Eicke, Tadas Kaškiau- čius, Jonas Grybas ir jo mo- dytojai, chorvedė Mildred Stensler. Mildredos buvimas pobūvyje savaime pasako, jog čia bus ir masinio dainavimo. Taipgi užtikrinta geros vai- šės.

Kviečia visus dienraščio Laisvės darbuotojus, rėmėjus ir prietelius dalyvauti to di- džiojo darbo užbaigtuvėse.

Žada tyrinėti didžiojo vieškelio statybą

New Yorko laikraštis World - Telegram ir Sun rašo, jog jis gavo žinių, kad valstijos administratyviai organai pla- nuoja tyrinėti didžiojo vieš- kelio Thruway statybą. Esą nuožūrų, kad daug milijonų kainavusioje statyboje galėję būti nereguliarumų.

Laikraštis žymi, jog tos sta- tybos "aštrus ir neatlaidus kritikas" Richard H. Balch, buvęs demokratų organizaci- jos šioje valstijoje pirminin- kas, išmetinėja, kad "Thru- way kainavo tris sykius tiek, kiek iš sykio buvo aprokuo- ta."

Gal sustabdys uoste darbą protestui prieš varžymą unijos

New Yorko vykdomoje In- ternational Longshoremen's Association konvencijoje ta- po iškeltas pasiūlymas pas- kelbti dvi dienų "darbo šven- tę" protestui prieš Waterfront komisijos "užgrobiaus autori- teto". "Darbo šventę" pasiūlė ILA lokalo 856-jo vykdytysis sekretorius Fred Field.

Siūloma, kad "darbo šven- tė" būtų vykdoma visuose ILA žinioje esančiuose uostuose, ne vien tiktai New Yorke, nors Waterfront komisija dik- tuoja tik New Yorko - New Jersey prieklaukoms.

Paveldėtu turtu jie nesidžiaugia

Trys New Yorko ir apylin- kės gyventojai, du broliai ir sesuo Donahue, šiomis dienomis tapo paveldėjais 166 tūk- stančių dolerių. Kai reporterai pas juos atskubėjo suži- ti, ką jie darys staiga pratur- tėje, kiekvienas atsakė, kad tie pinigai beveik nieko jiems nebereikiška, nes visi jau pase- nę, ligų, silpnybių pilni. Jau- niausias toje grupėje yra 58 m., antrasis 68, trečiasis 74.

Turtą paliko jų teta Mrs. Vogt 1935 m., tačiau paliko dukteriai, su sąlyga, kad tik- tai jai mirus turtas bus pada- lintas kitiems giminėms. Jos duklė mirė 1951 m., bet tų ki- tų giminųjų atsisaukė tiek daug, kad užtruko dar ket- veri metai iki atrinko, kurie iš tikro yra giminėmis, o kū- rie ne.

Daugėja protestai prieš vertimą tapti informeriais

United Parents Association per savo prezidentę Lillian H. Ashe ragino miestinę švieti- mo tarybą atšaukti tą įsaką, kuris verčia mokytojus tapti informeriais.

Pareiškimas tarybai sako, kad toks tarybos įsakas yra nekonstitucingas. Pažymi, kad nelegalu yra versti moky- tojus atsakinėti klausimus apie kitus mokytojus ir jų politines pažiūras ar jų narys- tę politinėse partijose.

Šiuo tarpu vyriausiuo ragan- gaudžių celiūmi yra darbi- ninkų reikalus ginančioji par- tija, komunistų partija. Ta- čiau įvedus informerių siste- mą, aišku, turėtų valdininkus informuoti apie visas organi- zacijas, kurias ponai norėtų persekioti.

Mrs. Loretta Lynch, 49 m., bus teisiama kaip nužudytoja savo vyro Robert, policisto. Šovimas įvyko praėjusio gegu- žės mėnesio 15 d., šeimyninia- me baryje dėl dukters ves- tuvių. Vyrai atsisakius pasi- rašyti prieš ją skundą, ji te- bebuvo nareštuota. Tačiau vyras dabar mirė nuo to pa- šovimo. Ji pati nuvyko pasiduoti areštui ir tuojau tapo pa- leista po \$5,000 kaucija.

MEKIKALIO MOKSLO STEBOKLAS

Yonkers ligoninėje jau 3 me- tus išgyveno Beverly Nilsson, auto nelaimėje netekusi kal- bos ir, dalinai, sąmonės. Ji- nai gyvena lyg ir miega. Ta- čiau girdi garsus ir jaučia karštį.

Mergaitė maitinama per nosį įleidžiamu skysčiu. Nak- timis guli. Dieną pastatoma dėžėje, stovinčioje pozicijoje. Ji auga, yra normalaus dy- džio, kaip kitos 8 metų mer- gaitės. Daktarai tikisi, kad ji pasveiks.

North Merrick miestelio viešoji skaitykla įvedė orga- nizuotą, prižiūrimo skaitymo valandėles, taikomas vaikus sualdominti skaitymu. Gi žai- mavietės vykdys dailės, ama- tų, dainų, šokių, sporto ir žai- smių sesijas.

THOMAS J. SHEIPE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS Telefonas CU. 5-5856 782 Elmont Rd., Elmont, N. Y.

WEST HAVEN Beer & Ales, Inc. Pristatytajai geriausios rūšies importuoto ir vietos gaminto alaus, žaliaus ir Stouts. Aptar- naujame restaurantus, sales, vestuves ir pases. 146-152 So. 1st Street, Brooklyn, N. Y. Telefonas EVERgreen 7-5471

TONY'S UP-TO-DATE BARBER SHOP ANTANAS LEIMONAS Savininkas 306 UNION AVENUE BROOKLYN, N. Y. Geras Patyres Barberis

MATTHEW A. BUYUS (BUYAUSKAS) LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS 426 Lafayette St. Newark 5, N. J. Market 2-5172

REIKALINGOS MOTERISKES DARBUI Trimis Pakaitomis: Nuo 7 A. M. iki 3 P. M. Nuo 3 P. M. iki 11 P. M. Nuo 11 P. M. iki 7 A. M. Patyrimas nereikalingas Kreipkitės: Bradley Container Corp. Thompson Street Maynard, Mass. (132-138)

TARNAITĖ Pilnam laikui. Guolis vietoje. Šeima iš 3-ju narių. Mokanti bis- kj angliskai. Pageidaujama jauna ir mokanti darba. MA. 7-2612 (138-140)

Nušovė ji apleidusia žmoną ir nusišovė

Mrs. Estelle Bloom liepos 13 d. prievakarį su savo drau- gų pora sugrįžo namo pasiim- ti savo drabužius. Jos vyras George, nuo kurio jinai išėjo prieš trejetą savaičių, pasi- klo juos mandagiai, net drau- giškai. Jai padėjo ir drabu- žius išnešti.

Užbaigus darbą, jos drau- gai Mr. ir Mrs. Simons pasi- liko prie mašinos, matomai, bandydami nesimaišyti tarp atsisveikinančių. Staiga, var- kas po kito trenkė trys šūviai. Simonsams užbėgus į antrąjį aukštą, Mrs. Bloom jau gu- lėjo be sąmonės ant grindų, o jos vyras pavirtęs ant slenks- cio tarp kambario durų. Abu buvo 43 metų.

ANNA JACOBSON BEAUTY PARLOR Įsteigta 26 Metai Priėnamom Kainom Visas Darbas Garantuotas Pradedant Pirmadieniu Baigiant Seštat. 8 A. M.—8 P. M. 115 E. St. Marks Place (Tarp 1st Ave. ir Avenue A) New York 9, N. Y. OREGON 7-5843

VAISTINĖS ŠAKNYS Didelis Pasirinkimas TATRA MOUNTAIN — Vidurios Liuosuojanti ir Apsvalanti Arbata 65c už Box—3 už \$1.70. KRAEUTER GOLD — Dėl Kepu- nių ir Inkstų Arbata. 65c už Box—3 už \$1.70. SCHWARZWALDER ARBATA Nuo Kosulio ir Slogų 75c už Box—3 už \$2.00 Importuoti Chamomile Pepper- mint ir visos kitos vaistinės šaknys namams. Importuoti iš Vokietijos sutaisymai. Greitas pristatymas užsakymų laiškais Kerbel — Pharmacy 1473 Bedford Avenue Brooklyn 16, N. Y. IN. 7-7876

ATOSTOGOMS "Vakacijų Polisevmas Sullivan County" Lake Jefferson Hotel Jeffersonville, N. Y. Tel. 332 Tiesiai prie puikaus ežero. Privati- nis beach su medžių pavėsiu. Puikūs maudymosi patogumai. Ne- mokamai laivukai, žuvasimas, me- džiojimas. Gražus namas, geros lo- vos, TV. Puikiausi vokiečių valgių gaminiai. \$40. OTTO HOERING

MEDUS Su Lemonadu— Tai Gėrimas Karščiuose Tuojau įsigykite medaus ir sveikatai naudingai atsivė- dinkite šaltu lemonadu karš- tomis dienomis. Bitininko Končaus Medus KAINA \$1.25 UŽ KVORTĄ UŽ PUSĖ GALIONO \$2.50 Gaunamas Laisvės Įstaigoje